

98 százalékos különadó bevallás: mikor jöhet a végrehajtó? (2011.04.30.)

Az elmúlt időben számos nyilatkozat jelent meg, amiben azzal riogatják a vélhetően a különadó bevallásra kötelezett magánszemélyeket, hogy mulasztási bírsággal sújtják őket, ha nem nyújtják be bevallásukat. Szélsőséges vélemények szerint bármelyik nap megjelenhet a végrehajtó. De vajon mi igaz ezekből a fenyegetésekből? A válasz egyszerű: semmi!

Az ügyvédek – tisztelet a kivételnek – nem értenek az adóügyekhez. Az elmúlt időben ennek tanúbizonyságát is adták. dr. Szabó Tibor ügyvéd azt tanácsolta (Klubrádió, április 13.), hogy be kell adni a bevallást és azzal egyidejűleg az önellenőrzés lapot is ki kell tölteni. Ez bizony szakszerűtlen tanács. Május 20-ig csak a bevallást lehet beadni. A bevallással kapcsolatos önellenőrzés pedig csak május 20-a után, az adóhatóság által befogadott bevallásra adható be. Az önellenőrzésben meg kell jelölni, hogy visszakerjük a befizetett különadót. Ez azonnali adóbírságot fog eredményezni, jogosulatlan különadó visszaigénylése miatt.

Az ATV Egyenes Beszéd c. műsorában dr. Magyar Gábor ügyvéd azt javasolta, hogy be kell vallani a különadót, de nem kell befizetni. Álláspontja szerint a különadó be nem fizetése esetén, megindul a jogorvoslati eljárásra alapot adó, adóhatósági eljárás. Ez nem feddi a valóságot! Ha valaki beadja bevallását, akkor nem közigazgatási eljárás indul, hanem rögtön a végrehajtás kezdődik meg. Idézzük az Adózás rendjéről szóló törvény „**Végrehajtható okirat**” fejezet 145.§ -át:

(1) Az adóhatósági eljárásban végrehajtható okirat:

a) a fizetési kötelezettséget megállapító jogerős hatósági határozat (végzés),

b) az önadózás esetén a fizetendő adót (adóelőleget) tartalmazó bevallás.

(2) Az okirat végrehajthatóságához külön intézkedésre nincs szükség.

Tehát, ha valaki benyújtja a 1053K különadó bevallását [(b) pont.], akkor a bevallás végrehajtható okiratnak számít, bármikor jöhet a végrehajtó (pl. inkasszó a bankszámlájára). Tehát, dr. Magyar Gábor ügyvéd tanácsát azonnal felejtjük el. Emiatt javasolja az APEH-NAV is, hogy akkor is nyújtsuk be a 1053K bevallást, ha nem tudjuk befizetni a különadót. A fentiek alapján most már tudjuk, hogy bármikor megindulhat a végrehajtási eljárás.

Mi történik akkor, ha valaki nem nyújtja be a 1053K bevallását? Az adóhatóság azzal fenyegetőzik, hogy 200 ezer forintig terjedő mulasztási bírságot fog kiróni és ellenőrzési eljárást is indíthat. Ez így szintén nem igaz. Ellenőrzési eljárás nélkül az adóhatóság nem tudja megállapítani, hogy valaki különadó bevallásra kötelezett-e vagy sem. A volt munkáltató ugyanis csak annyiról tájékoztatta az adóhatóságot, hogy szerinte mennyi a különadó alapja. A különadó alapjának meghatározására a munkáltató nem jogosult. A különadó alapját önadózás esetén a magánszemélynek kell, míg bevallás utólagos vizsgálata esetén az adóhatóságnak kell megállapítania. Ha megindítja az adóhatóság a vizsgálatot, akkor megnyílik a jogorvoslati lehetőségünk. A NAV határozatot hoz, amivel szemben fellebbezni lehet. **Csak a másodfokú jogerős határozat után jöhet a végrehajtó (Art. 145.§ a) pont), míg bevallás esetén azonnal!**

Ha valaki benyújtja a különadó bevallását, akkor biztosan meg kell fizetnie a különadót. Míg ha nem nyújtja be, akkor csak abban az esetben, ha a NAV ellenőrzést indít és a jogorvoslati eljárás is eredménytelen lesz. Persze kérdés, kiszabhat-e jogorvoslati eljárás végén adóbírságot az adóhatóság? A válasz egyértelműen: NEM, ha megfelelő szakképzettségű képviselő (pl. okleveles adószakértő) jár el ügyében! Ügyvédek adóügyekben felejtjük el!

A magánszemély a hibás KULONADO2 nyomtatványból nem tudhatja meg a különadó alapját képező (!) jövedelmeket. A helyzet érdekessége az, hogy a NAV sem tudja. Egy konkrét ellenőrzési eljárásban csak a volt munkáltatónál végzett kapcsolódó vizsgálat eredményét követően kerül a NAV abba a helyzetbe, hogy a különadó alapját meghatározhassa. Ha ehhez hozzávesszük, hogy hibás a NAV különadó nyomtatvány kitöltési útmutatója, akkor a bírság kiszabásának nincsenek meg a törvényi feltételei. A magánszemély úgy jár el, ahogy az adott helyzetben elvárható: az önadózáshoz nincs elég adata, ezért kétséget kizáróan nem tudja megállapítani különadó alapját. Kénytelen ezt az adóhatóságra hagyni.

Külön felhívnom a figyelmet arra, hogy a 2005-ös év 2011. december 31-én elévül. Tehát a 2005-ös évben érintettek – megfelelő képviseléssel – nagy valószínűség szerint mentesülhetnek a különadó megfizetése alól, amennyibe nem nyújtják be 1053K bevallásukat.

A május 20-ig hátralévő időben arra kell számítani mindenkinek, hogy a NAV mindenféle szankcióval, bírsággal fog fenyegetőzni. Az adóhatósághoz lojális ügyvédek is arra fogják biztatni a magánszemélyeket, hogy nyújtsák be a bevallásukat akkor is, ha nem fizetik be a különadót. Mivel tudom, hogy az emberek többsége féli a hatalmat és nem biztos, hogy meg fog próbálkozni a jogorvoslati úttal, ezért azoknak is segítséget próbálok nyújtani, akik beadják május 20-ig a 1053K-as bevallásukat. Nekik adott esetben százezreket tudok megspórolni azzal, hogy a törvénynek megfelelően helyesen számolom ki a különadó alapját és fizetendő különadó összegét. Ez különösen akkor jelent problémát, ha a munka alóli felmentés és a végkielégítés kifizetésének időpontja nem ugyanarra az évre esik (e körben is hibás a kitöltési útmutató), vagy a végkielégítésnél a magánszemély az évek közötti megosztást választotta. Még bonyolultabb a helyzet, akinek a munka alóli felmentése 2010-ben kezdődött, de a jogviszony megszűnése 2011-re esik. Ekkor a 2011-es évre eső különadó alapból a munkáltató már levonta a különadó előleget. Ezt csak 2012 tavaszán kell majd bevallani. A 2010-es évre eső részt viszont a mostani 1053K bevallásban kell feltüntetni.

Azoknak is megpróbálok segítséget nyújtani, akik az önellenőrzési utat választják. Nekik azt tudom tanácsolni, hogy ne siessék el az önellenőrzést. Várják meg, amíg elindulnak az ellenőrzési eljárások és már valamilyen „kézzelfogható” eredményt tudunk felmutatni. 5 éven belül bármikor be lehet nyújtani az önellenőrzést. Ha most nyújtja be valaki az önellenőrzését, akkor biztosan elutasítják beadványát, az adóbírság kiszabása mellett. Ezért az önellenőrzéssel még várjunk.

Angyal József okleveles adószakértő, matematikus